

Čís. 14020.

Přípustnost pořadu práva pro žalobu pojištěnce na vedoucího lékaře nemocenské pojišťovny zaměstnanců a zřízců hlavního města Prahy o náhradu škody z důvodu, že žalovaný jednak porušil svou služební povinnost, nepředloživ, ač opětovně vyzván, zaměstnavateli lékařské vysvědčení o žalobcově nemoci, čímž zavinil jeho propuštění ze služby, jednak že špatnou diagnosou znemožnil žalobci další léčení a podporu od nemocenské pojišťovny.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1934, R I 1399/34.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaném, vedoucím lékaři nemocenské pojišťovny zaměstnanců a zřízců hlavního města Prahy, náhrady škody z důvodu, že jednak porušil svou služební povinnost, nepředloživ přes několikrát vyzvání správě Masarykových domů lékařské vysvědčení o její nemoci, čímž zavinil její propuštění ze služby, jednak že špatnou diagnosou znemožnil jí další léčení a podporu od nemocenské pojišťovny. První soud odmítl žalobu pro nepřípustnost pořadu práva, poněvadž žalovaný jednal jako revisní lékař pojišťovny, která používala jeho úkonů při plnění povinností náležejících jí podle § 95 čís. 2 zákona čís. 221/1924 v doslovu zákona čís. 184/1928 sb. z. a n., tedy jako úředního lékaře, který podle § 68 odst. (2) uvedeného zák. používá ve své úřední činnosti ochrany jako veřejní úředníci a ručí za porušení své služební povinnosti jen pojišťovně, nikoli pojištěnci, pokud se nedopustil proti němu činu, přičicího se právu. Rekursní soud zamítl námítku nepřípustnosti pořadu práva, protože jde o žalobu o náhradu škody podle § 1295, po případě § 1299 obč. zák., o kterémžto nároku jsou povolány rozhodovati soudy.

Nevyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Žalobkyně domáhá se škody vzniklé jí porušením povinností žalobcových. V § 1338 obč. zák. jest vyslovena zásada, že nárok z náhrady škody jest uplatňovati jako každé jiné soukromé právo pravidelně na řádném soudě, a lze proto úchyly z této zásady připustiti jen, jsou-li opodstatněny zvláštními zákonnými ustanoveními (srov. rozh. 3091, 3604, 5610 a j. sb. n. s.). Za takové zvláštní ustanovení nelze v souzeném případě považovati dvorský dekret ze dne 14. března 1806 čís. 758 sb. z. s., podle něhož státní úředníci nemohou býti pro svá úřední jednání poháněni před civilní soudy, neboť žalovaný státním úředníkem není. Pokud pak jde o organizaci nemocenského pojištění, obsahuje zákon čís. 221/1924 v doslovu zákona čís. 184/1928 sb. z. a n. v §§ 141—144 ustanovení o lékařské službě. Nemocenská po-

jišťovna jest povinna zajistiti, by se dostalo lékařské pomoci osobám, jež na ni mají nárok proti pojišťovně (§ 141), může ustanoviti ke kontrole smluvních lékařů svého úředního lékaře, jemuž přísluší řízení lékařské služby v obvodu pojišťovny, při čemž služební smlouvu tohoto lékaře schvaluje ústřední sociální pojišťovna (§ 143). Vzhledem k oboru jeho působnosti jest úředního lékaře považovati za úředníka nemocenské pojišťovny, která ho ustanovila podle § 68 cit. zák. Zákon poskytuje pojištěncům, pokud výměrem nemocenské pojišťovny byl zcela nebo z části zamítnut nárok na dávky nemocenského pojištění nebo jímž dávka byla nesprávně vyměřena, snížena nebo odňata, žalobu k rozhodčímu soudu nemocenské pojišťovny (§ 196). Pro jiné nároky, které mohou vzniknouti z pojištění, není stanovena příslušnost tohoto rozhodčího soudu. Politické úřady jsou příslušné v případech, kde nemocenská pojišťovna rozhoduje výměrem o pojistné povinnosti a o zařazení do tříd (§ 189 odst. (2), 239 uvedeného zák.). Není tedy upravena ani v tomto zákonu příslušnost k rozhodování o nárocích pojištěnců proti lékařům nemocenské pojišťovny z důvodu, že jim způsobil svou činností škodu (srov. rozh. 12.254 sb. n. s.). Protože ani jiným zákonem není pořad práva pro takové spory vyloučen, platí pro ně zásada § 1338 obč. zák. Otázkou, zda měla býti žalována nemocenská pojišťovna úředníků a zřízců města Prahy, nemohly se nižší soudy při rozhodování o přípustnosti pořadu práva zabývati, ona žalována není. Poukaz k § 92 ústavní listiny se sem nehodí, ano nejde o ručení státu.

Čís. 14021.

Uznal-li postoupený dlužník proti poctivému postupníku postoupenou pohledávku a ji dokonce uspokojil, ač věděl, že byla před tím postoupena jinému, byl podle § 1396 obč. zák. povinen ho uspokojiti jako svého věřitele a nemůže to, co mu splnil, požadovati podle § 1431 obč. zák. zpět.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1934, R I 1475/34.)

Žalobce byl dlužníkem Františka P-a, jenž postoupil zbytek své pohledávky 2.350 Kč žalovanému. Žalobce uznal proti žalovanému postoupenou pohledávku, ač věděl, že František P. ji postoupil již dříve Občanské záložně. Na úhradu postoupené pohledávky přijal žalovaný od žalobce nábytek. Ježto žalobce byl napotom žalován Občanskou záložnou o zaplacení pohledávky, postoupené jí Františkem P-em, domáhal se na žalovaném, ježto tento již dodaný mu nábytek neměl, zaplacení 2.430 Kč. **Procesní soud** první stolice žalobu zamítl a uvedl v důvodech: Ježto žalobce postup uznal a námitky proti postupu nečinil, naopak ujednal se žalovaným kupní smlouvu o dodání nábytku a také tento nábytek dodal, zaplatil tím žalobce nikoliv svůj dluh, nýbrž dluh cizí a nemůže tudíž podle § 1431 žádati to, co plnil od věřitele zpět,